

Nr 643

Av herr **Lindkvist**, *angående bostadslånen för konstnärlig utsmyckning.*

(Lika lydande med motion nr 537 i Första kammaren)

Vid 1961 års riksdag beslutades om statliga lån även för konstnärlig utsmyckning av bostadsområden. Ärenden rörande dessa lånemöjligheter skulle handläggas av de lånebeviljande bostadsorganen. För att få en objektiv bedömning av konstverkets kvalitet och dess betydelse för formandet av en god bostadsmiljö skulle särskilda sakkunniga kunna konsulteras.

De förväntningar som kom till uttryck vid genomförandet av denna låneform har tyvärr inte infriats. Den konstnärliga utsmyckningen av bostadsområden har icke nått den omfattning som avsågs. Detta torde sammanhånga dels med den något ogynnsamma kostnadsutvecklingen på bostadsmarknaden under senare år, dels med de former under vilka granskningen av konstverken sker.

Första beslutsinstans beträffande ifrågavarande lån är länsbostadsnämnden, som inhämtar yttrande från länsarkitekten. Dennes yttrande har stor betydelse för länsbostadsnämndens beslut i den del av låneärendet som berör konstverket. Om länsarkitekten exempelvis avger ett negativt utlåtande kan länsbostadsnämnden avstyrka lån till konstnärlig utsmyckning. Besvär kan därvid anföras hos bostadsstyrelsen, som gör förnyad utredning i ärendet och inhämtar ett nytt expertutlåtande — exempelvis från statens konstråd. Om en sådan handläggning sker vid tidpunkten för beviljandet av slutligt beslut i låneärendet, avseende det bostadsområde för vilket konstverket är inköpt, fördröjs hela låneärendet till dess att beslut föreligger från bostadsstyrelsen. Under tiden ett sådant låneärendet bereds får de boende vidkännas högre kostnader. Därtill kommer att byggherren med stor omsorg förberett ärendet och redan gjort utbetalningar för ett konstverk, för vilket det genom ett administrativt förfarande är oklart om lån kommer att erhållas eller ej.

Från såväl byggherren som lånebeslutande organ föreligger ett gemensamt intresse av god konst i boendemiljön. Om ett konstverks värde kan dock meningarna vara delade. För byggherren kan det knappast vara en rationell ordning, att konstverkets belåning blir helt beroende av den bedömning som bostadsorganen kommer till i kvalitetsfrågan. Byggherren svarar ofta för en bostadsproduktion, som uppgår till stora belopp. I den planering av miljön, som sker i samråd med de kommunala myndigheterna och — vilket vi ut-

talas som en förhoppning — konsumenterna, med exempelvis inslag av konst, bör därför de lånebeviljande organen godta uppläggningsen då denna i övrigt följer bostadsstyrelsens normer för miljöutformningen. En sådan förenkling kan få viss betydelse för ökad konstnärlig utsmyckning i våra bostadsområden i kombination med en kontinuerlig upplysning om gällande låneregler. Den service som samhället bör lämna och som hittills endast varit sporadiskt förekommande måste därför intensifieras.

Med hänvisning till det anförda föreslås,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär översyn av gällande regler för bostadslån för konstnärlig utsmyckning med beaktande av de synpunkter som berörts i motionen, samt åtgärder för en vidgad information om bostadslån för konstnärlig utsmyckning.

Stockholm den 28 januari 1969

Oskar Lindkvist (s)

Nr 644

Av herrarna **Lindkvist** och **Svenning**, om förskottsutbetalningar av bostadslån för förbättringar i flerfamiljshus.

Genom beslut av 1967 års riksdag har möjligheter öppnats att med bostadslån finansiera kostnaderna för förbättring av sådana bostäder i flerfamiljshus, som ej kan antagas fylla ett varaktigt behov. Lånebestämmelserna innebär, att den del av bostadsbeståndet kan upprustas med statligt stöd som eljest skulle ha behövt rivras eller utsättas för stark förslumning. Utan tvivel har de nämnda lånemöjligheterna inneburit en kraftig stimulans till en aktiv upprustningsverksamhet för att så långt möjligt tillvarata möjligheterna att i det äldre bostadsbeståndet åstadkomma acceptabla bostadsförhållanden för tiden fram till dess ifrågavarande hus skall ersättas med nybebyggelse.

Enligt en av bostadsstyrelsen gjord undersökning pågår eller förbereds upprustning av åtskilliga tusen lägenheter i några av de större städerna i landet. Således förbereder ett av de allmännyttiga företagen i Göteborg att upprusta ca 600 lägenheter med stöd av bostadslån. För Stockholms stads del har under år 1968 upprustats ca 800 lägenheter, vartill lån begärts. Planer föreligger om upprustning av ytterligare 1 100 under år 1969. I Örebro ut-